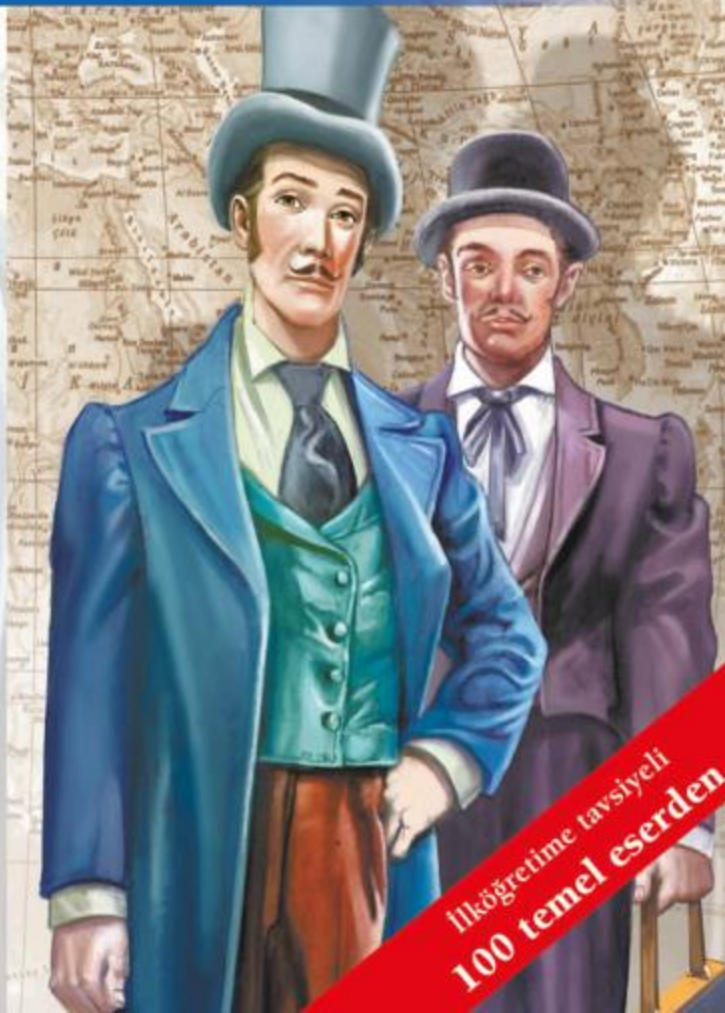

80 GÜNDE DÜNYA TURU

JULES VERNE

DÜNYA KLASİKLERİ-41

İlköğretime tavsiyeli
100 temel eserden

Bay Fog ve Uşacı

1872 yılında Phileas Fog; Burlington'daki Saville Row adresinde oturuyordu. İngiltere'nin en iyi eğitim görmüş kişilerinden olan Bay Fog, anlaşılması zor bir adamdı.

Çünkü geçmişi hakkında bilinmeyen çok şey vardı. Fog'un sınırsız bir serveti vardı ve bu servetin muhasebesini bankacı Baring kardeşler tutuyorlardı.

Bay Fog cimri değildi. Parasını faydalı yerlere harcar-
dı. Olabildiğince az konuşurdu.

Phileas Fog, senelerdir Londra'dan ayrılmamıştı. Ev yaşamıyla ilgili tek bir kelime bilen de yoktu. Bir uşak onun tüm ihtiyaçlarını karşılıyordu. Phileas Fog, uşacı-
dan son derece titiz iş beklerdi.

O gün, Phileas Fog, uşacı James Foster'ın işine son vermişti. Çünkü yirmi dokuz derecede olması gereken tıraş suyunu, yirmi altı derecede getirmişti. Şimdi ise gelecek olan yeni uşak adayını bekliyordu.

Otuz yaşlarında bir adam selam verdi.

Phileas Fog:

– Fransızsın değil mi? Adın da John'du sanırım, dedi.

Yeni uşak:

– Jean Passepartout demenizi tercih ederim. Açık konuşmak gerekirse, şimdiye kadar hayatımı kazanmak için pek çok iş değiştirdim. Sokak şarkıcılığı yaptım. Leopar gibi taklalar attım. İpte dans ettim. Son olarak da Paris'te itfaiye çavuşluğu yaptım. Ama Fransa'dan ayrılalı beş yıl oldu. Artık huzur dolu sakin bir hayat sürmek istiyorum ve burada olmamın sebebi de bu.

– Öyleyse şu andan itibaren hizmetime girmiş bulunuyorsun...

Aynı anda Phileas Fog, ani bir hareketle şapkasını alıp başına taktı. Tek bir kelime söylemeden evden çıktı.

Passepartout görüşme sırasında yeni efendisini hızlı; ama dikkatli bir biçimde incelemişti.

Phileas Fog kırk yaşlarında, uzun boylu, yakışıklı bir erkekti. Saçları açık renkti. Sakin, fazla konuşmayı sevmeyen, soğukkanlı bir İngiliz'di.

Phileas Fog, her şeyi zamanında yapardı. Bir yere giderken en kısa yolu tercih ederdi. Aslında yalnız kalmasının sebebi de buydu. Ona göre insanlarla ilişki kurmak geç kalmaya sebep oluyordu.

Passepartout gerçek bir Parisli idi. Beş yıl boyunca Londra'da uşaklık yapmış ve sürekli iyi bir efendi aramıştı. Kibirli biri sayılmazdı. Yüz ifadesi hoş, yumuşak başlı biriydi. Ama Herkül kadar da kuvvetliydi.

Saat on bir buçuğu vurmuştu. Passepartout; "Tam bana göre bir ev; bu sakin evde huzur bulabileceğim galiba!" diye düşündü.

Bir İddia

Phileas Fog, beş yüz yetmiş altı adımda her zaman gittiği kulübe geldi. Hemen yemek salonuna geçti. Her zamanki gibi masası hazırды. Yemekten sonra, birkaç bardak çay içti; sonra günlük gazeteleri okumaya koyuldu.

Biraz sonra Bay Fog'un arkadaşları da Kulübe geldiler. İçlerinden, Andrew Stuart mühendisti. John Sullivan ve Samuel Fallantin bankacıydı. Thomas Flanagan imalatçı, Gauthier Ralph ise İngiltere Bankası'nın yöneticilerindendi. Konuşmayı başlatan Flanagan oldu:

– Şu banka soygunu hakkında ne düşünüyorsunuz?

Stuart:

– Bence banka, elli beş bin sterlinin üstüne soğuk su içmeli!

– Bence değil, diye söze karıştı Ralph. Hırsızın yakalanacağını umuyorum. Dünyanın çeşitli yerlerine işini iyi bilen dedektifler gönderdik. Hırsızın onları atlatması çok zor.

Andrew Stuart:

– Peki hırsızın tarif eden bir bilgi var mı, diye sordu.

– Her şeyden önce bu adam sıradan bir hırsız değil, diye ciddi bir şekilde cevapladı Ralph. Düzgün giyimli bir beyefendi olduğunu biliyoruz...

Hırsızlık olayı, üç gün önce gerçekleşmişti. Tüm gazetelere konu olan olay, İngiltere Bankası'nda yaşanmıştı. Veznedar o sırada başka bir işle meşgul olduğu için, hırsızın işi çok kolay olmuştu. Hırsızlığın kolaylıkla

yapılmasının bir başka nedeni daha vardı. Banka halka son derece güvendiği için güvenlik görevlisi bulundurmuyordu.

– Bana kalırsa şans hırsızdan yana, çünkü adamın aptal olmadığı açık.

– Saçma, diye atıldı Ralph. Sığınabileceği hiçbir ülke yok.

– Hiç sanmıyorum, dünya büyük bir yer.

– Bir zamanlar öyleydi!

Bu son cevap o ana kadar suskun bekleyen Bay Fog'dan gelmişti. Kısa bir sessizlikten sonra:

– Bir zamanlar diyerek neyi kastediyorsunuz, yoksa dünya küçüldü mü, diye sordu Stuart.

Ralph:

– Elbette küçüldü, Bay Fog ile aynı fikirdeyim; dünya küçülmüş sayılır.

Stuart:

– Doğru, çünkü artık tüm dünyayı, üç ayda dolaşabiliyorsunuz.

Phileas Fog:

– Hayır, sadece seksen günde, dedi.

John Sullivan da “Kesinlikle doğru!” diye kendi fikrini ekledi. Hint Demiryolları Şirketi, Rothal ve Allahabad arasını rayla birbirine bağladığından beri dünyayı seksen günde dolaşmak mümkün. Bakın, Morning Chronicle bu seyahati aşağıdaki gibi hesaplamış:

Londra'dan Süveys'e tren ve gemiyle 7 gün

Süveys'ten Bombay'a gemiyle 13 gün

Bombay'dan Kalküta'ya trenle	3 gün
Kalküta'dan Hong Kong'a gemiyle	13 gün
Hong Kong'tan Yokohama'ya gemiyle	6 gün
Yokohama'dan San Francisco'ya gemiyle	22 gün
San Francisco'dan New York'a trenle	7 gün
New York'tan Londra'ya gemi ve trenle	9 gün

Toplam **80 gün**

– Ama bu arada kötü hava şartlarını, fırtınaları, gemilerin kazaya uğrayabileceğini, trenin raydan çıkabileceğini ve benzeri şeyleri hesaba katmıyorsunuz, diyen Stuart, tartışmaya yeni bir boyut kattı.

Fog:

– Her şey buna dahil.

– Ne! Hintliler ve Kızılderililer tren raylarını sökebilir, trenleri durdurabilirler, diye bağırdı Andrew Stuart.

– İsterseniz birlikte bu yolculuğu yapalım Stuart?

– Tanrı korusun! Ama sizinle dört bin sterline bahse girebilirim. Bu yolculuğu yapamazsınız!

– Peki kabul ediyorum, dedi Phileas Fog. Yalnız yol masrafları size ait olacak. Bankadaki yirmi bin sterlin paramı da bu işe koyuyorum.

John Sullivan bağırdı:

– Ama beklenmedik bir olay yüzünden bu paranızı kaybedebilirsiniz.

– Beklenmedik olay diye bir şey yoktur! Eğer zamanınızı iyi ayarlarsanız, olmayacak şey yoktur, dedi Bay Fog ve ekledi:

– Ben, dünyayı seksen gün ya da daha az bir sürede dolaşacağıma yirmi bin sterline iddiaya girerim. Kabul ediyor musunuz?

Bay Stuart, Bay Fallentin, Bay Sullivan, Bay Flanagan ve Bay Ralph birbirlerine danıştılar ve kabul ettiklerini söylediler.

– Çok iyi, dedi Bay Fog. Dover treni saat sekiz kırk beşte kalkıyor. O trene yetişeceğim.

– Bu gece mi, diye sordu Stuart.

Phileas Fog:

– Evet bu gece, diye cevapladı. Cebinden çıkardığı takvimin yardımıyla:

– Bugün 2 Ekim Çarşamba. 21 Aralık Cumartesi, akşam üstü saat sekiz kırk beşte bu salona geri dönmüş olacağım. Bunu başaramazsam, Baring Bankası'ndaki, tamamı yirmi bin sterlin tutan hesabım sizindir. İşte size bunu garanti eden bir çek, diyerek sözlerini tamamladı.

Tam o sırada saat yediyi gösteriyordu.

Seksen Günde Dünya Turu

Phileas Fog “Passepartout!” diye seslendi. Passepartout cevap vermedi. Passepartout efendisinin yanında belirdi.

Bay Fog, uşağına:

– Hazırlan, on dakika içinde Dover'a hareket edeceğim, dedi.

Fransız adamın yuvarlak yüzünde donuk bir gülümseme belirdi ve:

– Uzak bir yolculuğa mı çıkıyorsunuz, efendim, diye sordu.

– Evet, dünya turuna çıkıyoruz, diye yanıtladı Bay Fog.

Passepartout'nun gözleri faltaşı gibi açıldı.

– Dünya turu mu, diye mırıldandı.

– Seksen günde, diye yanıtladı Phileas Fog. Hiç vakit kaybetmememiz gerekiyor. İkimiz için bir yol çantası hazırla.

Passepartout konuşmak istedi; ama bir şey söyleyemedi. Bu yeni işinde de rahat bir hayat süremeyeceğini düşünerek hayıflandı.

Ama gerçek şu ki Dover'a gitmek üzere yol hazırlıkları yapılmıştı. Passepartout'yu teselli eden iki neden vardı. Birincisi, Paris'i görme ihtimali; ikincisi ise Bay Fog'un bu yolculuktan vazgeçebileceği olması.

Saat sekizde Passepartout, efendisi ve kendisinin eşyalarını koyduğu bir büyük çanta hazırlamıştı. Bay Fog Passepartout'nun elinden çantayı aldı, açtı ve içine deste deste kâğıt para attı ve:

– Bir şey unutmadın, değil mi, diye sordu.

– Her şey tamam efendim.

– Peki ya yağmurluğum ve pelerinim nerede?

– Burada efendim.

– Tamam, çantayı al ve ona çok iyi bak. Unutma, içinde tam yirmi bin sterlin var!

Phileas Fog ve uşağı hemen bir taksiye atlayarak Charing Cross İstasyonu'na doğru yola çıktılar.